

**ОДОБИЛ,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:**

ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

ОТНОСНО: Правилник за изменение и допълнение на Правилника за организацията на дейността на Висшия съдебен съвет и на неговата администрация

1. Бюджет на първостепенен разпоредител с бюджет, който е засегнат от проекта на акт

Висш съдебен съвет

2. Бюджет на второстепенен разпоредител с бюджет, който е засегнат от проекта на акт

Не засяга бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет

3. Описание на дейностите, които произтичат от проекта на акт, и мотивите към всяка от тях

Със Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (обн. в ДВ бр.106/22.12.2023 г.) структурата на ВСС беше променена. Конституционно предвидените органи съгласно измененията станаха Висш съдебен съвет, Висш прокурорски съвет и Общото събрание на Висшия съдебен съвет и Висшия прокурорски съвет. Впоследствие със Закона за изменение и допълнение на НПК (обн. в ДВ, бр. 18/01.03.2024 г.) в ПЗР на Закона за съдебната власт се създаде параграф 31, който предвиди, че Съдийската и Прокурорската колегия на дотогавашния ВСС при изпълнение на функциите им на Висш съдебен съвет и на Висш прокурорски съвет са юридически лица със седалища в София и са първостепенни разпоредители с бюджет по смисъла на Закона за публичните финанси.

Като една от последиците от конституционните промени, в съответствие с Приложение № 1 „Съдебни служители, които преминават към Прокурорската колегия“ и Приложение № 2 „Съдебни служители, които преминават към Съдийската колегия“ към решение по т. 10 от протокол № 2 от заседание на Общото събрание на Висшия съдебен съвет и Висшия прокурорски съвет, проведено на 21.03.2024 г., служителите от Администрацията на дотогавашния Висш съдебен съвет, бяха разпределени между Съдийската колегия и Прокурорската колегия, изпълняващи функциите съответно на Висш съдебен съвет и Висш прокурорски съвет.

С решение по протокол № 12/20.03.2024 г. на Прокурорската колегия и с решение по протокол № 15/02.04.2024 г. на Съдийската колегия, изпълняващи функциите на Висш прокурорски съвет и на Висш съдебен съвет съгласно § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ, двата органа определиха структурите на прилежащите им администрации съгласно Приложения 1 „Структура на Администрацията към Прокурорската колегия на ВПС/Съдийската колегия на ВСС“ и Приложения 2 „Разпределение на длъжности и нива в Администрацията към Прокурорската колегия на ВПС/Съдийската колегия на ВСС“, представляващи неразделна част към всяко едно от цитираните решения.

След приемане на тези решения дейностите на Съдийската и Прокурорската колегия на дотогавашния ВСС при изпълнение на функциите им на Висш съдебен съвет и на Висш прокурорски съвет, като отделни юридически лица, бяха обезпечавани от две напълно автономни една от друга администрации, съответстващи структурирано на организационния модел на съответния орган, с цялата организационна, финансова и административна тежест съпровождаща подобна, извършена в условия на неотложност, реорганизация.

Междувременно, с решение № 13/26.07.2024 г. по к.д. 1/2024 г., Конституционният съд обяви относимите за съдебната власт промени в Конституцията за противоконституционни като невалидни от датата на влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.).

По силата на приетото решение конституционните разпоредби запазват редакцията си преди влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.), с което на практика беше възстановено съществуващото до 22.12.2023 г. положение в структурата и организацията на работа на ВСС, осъществяващ правомощията си чрез Пленум, Съдийска и Прокурорска колегия.

След отмяната на измененията в Конституцията на Република България отпадна необходимостта от съществуването на две самостоятелни администрации. Пътят за структуриране на администрация обезпечаваша работата на ВСС и неговите органи беше посредством сливане на двете отделно обособени администрации обслужващи до този момент Съдийската колегия и Прокурорската колегия, изпълняващи функциите на Висш съдебен съвет и на Висш прокурорски съвет съгласно § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ. С решение по протокол № 1/14.08.2024 г. Пленумът на ВСС прие да бъде изготвен проект на структура и обща численост на АВСС и проект за изменение и допълнение на ПОДВССНА след утвърждаване на структурата.

Структурата на АВСС, общата ѝ численост и разпределението по длъжности и нива се определиха с решение на Пленума на ВСС по протокол № 3/19.09.2024 г., т. 10.2. при отчитане решението на Конституционния съд, спецификата относно различните магистратски длъжности – съдия, прокурор и следовател, самостоятелните функции на двете колегии и разпоредбата на чл. 123 от Кодекса на труда.

Настоящият проект за изменение и допълнение на ПОДВССНА предлага промени изцяло съобразени с приетото от Пленума на ВСС решение, отчитайки както промените в структурите на съществуващите дирекции в частта относно функционалните им задължения, така и имплементирайки в него изцяло новите структурни звена.

4. Финансово въздействие върху държавния бюджет

На първо място, промените в организационната структура на АВСС са намерили отражение в Раздел III „Функции и организация на работата на администрацията на Висшия съдебен съвет“, където в чл. 65, ал. 1 се съдържат наименованията и броят на дирекциите, в които е организирана АВСС, с оглед отделните видове дейности, които тя следва да осъществява.

В съответствие с решението по т. 10.2. на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 3/19.09.2024 г. се предвижда създаването на дирекция „Дисциплинарна дейност“. Обособяването на самостоятелна дирекция е мотивирано от увеличеният през последните години обем на работа, профилиране на дисциплинарната дейност по отношение на съдите, прокурорите и следователите, отчитайки спецификата на служебните им задължения и се цели ускоряване и подобряване дейността на служителите при подпомагане дейността на дисциплинарните комисии и състави, по воденето на публичните регистри и изпълнение на останалите им задължения.

Образуваните дисциплинарни производства срещу съдии от началото на 2024 г. до края на м. март са 15, през 2023 г. са общо 12 (дванадесет) дисциплинарни производства, през 2022 са общо 11 (единадесет) дисциплинарни производства. За сравнение през 2021 г. са образувани общо 3 (три) дисциплинарни производства и общо 4 (четири) дисциплинарни производства през 2020 г.

Образуваните дисциплинарни производства срещу прокурори и следователи от началото на 2024 са 8 (осем), през 2023 г. са общо 18 (осемнадесет) дисциплинарни производства, през 2022 г. са общо 11 (единадесет). За сравнение през 2021 г. са образувани общо 3 (три) дисциплинарни производства и общо 4 (четири) дисциплинарни производства през 2020 г.

Необходимостта от обезпечаване дейността по измерване на натовареността и съдебната карта, която е една от основните дейности на Съдийската колегия на ВСС обуславя създаването на дирекция „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“.

Необходимостта от обезпечаване дейността по измерване на натовареността и съдебната карта, която е една от основните дейности на Съдийската колегия на ВСС обуславя създаването на дирекция „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“.

С определяне структурата на администрацията на Съдийската колегия на ВСС, с решение по т. 20, протокол № 15/02.04.2024 г. на Съдийската колегия на ВСС, изпълняваща функциите на Висш съдебен съвет, настъпиха промени в структурата на дирекция „Информационни технологии и съдебна статистика“ и по - конкретно сливане на отдел „Статистически анализ и обработка на данни“ с отдел „Съдебна карта и съдебна медиация“ в един общ отдел с наименование „Статистически анализ, съдебна карта и съдебна медиация“. Дейността на отдел „Статистически анализ, съдебна карта и съдебна медиация“ и работата на служителите в него бяха насочени към експертно обезпечаване на комисия „Информационни технологии, натовареност и съдебна статистика“ в частта, касаеща натовареността и съдебната статистика, както и експертно и техническо обезпечаване дейността на постоянните работни групи по граждански, търговски и фирмени дела, наказателни дела и административни дела, сформирани към Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ (КСКНСС), които действат в рамките на Механизъм за наблюдение на прилагането на Правилата за оценка на натовареността на съдиите и Номенклатурата на статистическите кодове по видовете дела. Комисия „Информационни технологии, натовареност и съдебна статистика“ беше създадена с решение по протокол № 8/07.03.2024 г. на СК на ВСС, с което се обединиха правомощията на комисия „Професионална квалификация и информационни технологии“ и комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“. След възстановяване на съществуващото от преди конституционните промени положение, към настоящия момент комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ е отново самостоятелно обособена. Комисията разполага с правомощие да осъществява наблюдение върху факторите, които влияят на териториалната структура на съдилищата и съдебните им райони и да събира и обработва статистическа информация, постъпила от съдилищата, която внася за разглеждане от Съдийската колегия на ВСС, като при наличието на необходимост изготвя и предлага за утвърждаване от Съдийската колегия статистически форми и методически указания за попълването им. При съобразяване отчетената степен на натовареност на съдиите, комисията отправя предложения до Съдийската колегия на ВСС за приемане на решения за създаване или закриване на съдилища, както и за промяна на съдебните райони и седалищата на съдилищата. Също така комисията е пряко ангажирана с провеждането на законовата реформа в заповедното производство - по надграждане на Единната информационна система на съдилища чрез създаване на модул за централизирано разпределение на заповедните производства и обработката им в електронна форма.

Наред с работата по подпомагане дейността на комисията, служителите в отдела извършват и дейности по събиране, проверка и обобщаване на статистическа информация; извършване на анализи на крайните резултати след приключване на обработка на статистическата информация; подпомагане дейностите на Комисията по

атестирането и конкурсите (КАК), комисия „Съдебна администрация“, както и комисия „Бюджет и финанси“, чрез предоставяне на справки и доклади, изготвяне на справки по искания на членове на Съдийската колегия на ВСС, директор/началник-отдели, експерти в администрацията, изготвяне на справки, информации и доклади по искания от национални и международни институции, юридически и физически лица за предоставяне на данни от съдебната статистика, администриране на Специализирана информационна система за мониторинг и анализ (СИСМА).

Важно обстоятелство е и взетото от Съдийската колегия на ВСС решение по протокол № 25/26.07.2023 г., с което беше възложено на комисията да предприеме необходимите действия по провеждане на емпирично проучване за актуализиране на Правилата за оценка на натовареността на съдиите (ПОНС), като след приключването му да представи на колегията направените констатации. В изпълнение на това решение, служителите в отдела ще бъдат пряко ангажирани със събирането и анализирането на необходимата информация за провеждане на изследването, както и с подпомагане дейността на участниците в него.

Визираното решение е пряко свързано с надграждането на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) чрез създаване на модул за централизирано разпределение на заповедните производства и за обработката им в електронна форма е необходимо служителите в отдела регулярно да изготвят задълбочен анализ на статистическите данни за дейността на районните съдилища, степента на натовареност на съдиите, да извършват обработка и осигуряват статистическа информация за движението на заповедните дела.

Пряката и непосредствена цел на реформата в заповедните дела е изравняване на неравномерната натовареност между районните съдилища, която варира и определени случаи достига до разлика с над 200% в натовареността. След внедряването на модула за заповедни дела следва да се извършва непрекъснат мониторинг и анализ с оглед приложението на ПОНС и изравняването на общата натовареност на делата след централизираното разпределение на заповедните дела. Броят на постъпилите в годишен план заповедни дела общо във всички РС възлиза на 180 000 -200 000 бр., като те съставляват повече от 55% от общия брой постъпили дела в РС. Следователно, обемът данни, касаещ работата на новия модул „Заповедни дела“, засяга приблизително 400 000 дела за 1 година и тяхното разпределение, определяне на относителната тежест на всеки от показателите за натовареност.

Друга задача, която следва да бъде реализирана от служителите в отдела е изготвянето на предложения за модификация на статистическите отчети, събирани от органите на съдебната власт, ведно с математическите алгоритми за изчисляване във връзка с отправените препоръки по отношение подобряване управлението на натовареността на съдилищата и съдиите и модернизиране на процеса по събиране и анализ на съдебни данни в рамките на проект с предмет „Установяване на балансирано разпределение на работното натоварване в съдебната система“, с изпълнител Съвета на Европа.

Предвид описаните дейности, очакванията и ангажираността на служителите в отдела са големи и надхвърлят техните физически възможности. Това налага необходимостта от кадрово обезпечаване на гореописаните дейности и реструктурирането на административното звено в дирекция, което ще се яви в съответствие с неговите функционални характеристики, задължения и отговорности.

Разчетите са изготвени с цел финансово обезпечаване както на изцяло създадените нови структурни звена, така и на промените в структурите на съществуващите дирекции. Предвидени са средства за персонал и издръжка за 2025 г. в размер на 1 383 400 лв. и следващите години, както следва – 2026 г. – 1 512 800 лв. и 2027 г. – 1 655 300 лв.

(Изброяват се и се остойностяват по години основните финансови въздействия върху държавния бюджет от изпълнението на проекта на акта, като се включват и мотиви, разчети и/или допусканията, при които са направени)

5. Правни въпроси и необходимост от промяна на други нормативни актове:

Проектът на акт не изисква промяна в нормативни актове.

Таблица № 1 "Разчет на средствата, необходими за финансиране на дейностите, които произтичат от проекта на акт, във връзка с т. 3"

/в хил. лв./

Дейности, произтичащи от проекта на акт	Разходи за 2025 година		Разходи за 2026 година		Разходи за 2027 година	
	Бюджетни средства	Средства от други източници*	Бюджетни средства	Средства от други източници*	Бюджетни средства	Средства от други източници*
Дейност № 1	1 383,4		1 512,8		1 655,3	
Дейност № 2						
Дейност № 3						
Дейност № ...						
Общо:	1 383,4		1 512,8		1 655,3	

* Забележка: Другите източници се посочват и остойностяват и поотделно.

Таблица №2 „Изменения по бюджета или бюджетите, произтичащи от предлагания проект на акт, във връзка с т. 4“

/в лева/

Показатели	Закон за Държавния бюджет за текущата бюджетна година	Произтичащи изменения за текущата бюджетна година	Произтичащ и изменения за следваща бюджетна година /n/	Произтичащи изменения за следваща бюджетна година / n+1/	Произтичащи изменения за следваща бюджетна година / n+2/
1	2	3	4	5	6
Общо по бюджета на съдебната власт					
I. Приходи, помощи и дарения	100 000 000				
II. Разходи	1 221 324 900		+1 383 400	+1 512 800	+1 655 300
Текущи разходи	1 192 854 900		+1 383 400	+1 512 800	+1 655 300
в т.ч. персонал					
Капиталови разходи	27 570 000				
III. А.Бюджетни взаимоотношения (трансфери) - НЕТО	1 121 324 900		+1 383 400	+1 512 800	+1 655 300
Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет	1 121 324 900		+1 383 400	+1 512 800	+1 655 300
Бюджетно взаимоотношение с други бюджетни организации					

Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз					
III.Б Временни безлихвени заеми					
IV. Бюджетно салдо					
V. Операции в частта на финансирането					
Максимален размер на ангажиментите за разходи	190 543 200		+1 383 400	+1 512 800	+1 655 300
Максимален размер на новите задължения за разходи	117 284 400		+1 383 400	+1 512 800	+1 655 300
Щатни бройки	15 537		15 651	15 651	15 678
Висш съдебен съвет					
I. Приходи, помощи и дарения					
II. Разходи	56 584 000		+1 383 400	+1 512 800	+1 655 300
Текущи разходи					
в т.ч. персонал					
Капиталови разходи					
III. А.Бюджетни взаимоотношения (трансфери)					
Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет					
Бюджетно взаимоотношение с други бюджетни организации					
Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз					
III.Б Временни безлихвени заеми					
IV. Бюджетно салдо					

V. Операции в частта на финансирането					
Максимален размер на ангажиментите за разходи					
Максимален размер на новите задължения за разходи					
Щатни бройки	211		243	243	243

Забележки:

* Бюджетните параметри за следващите години отразяват единствено промяната във връзка с прилагането на предложени проект на акт на база на закона за държавния бюджет за текущата бюджетна година по постоянни цени.

** В таблица 2 към така обособените показатели могат да се добавят допълнителни редове с оглед по-детайлно отразяване на въздействието на проекта на акт.

Изготвил: /П/

Ралица Виденова - началник отдел „Финансови разчети и анализи”

Съгласувал: /П/

Маргарита Радкова - директор дирекция „Бюджет и финанси”